

Підсумки моніторингу реалізації впровадження проекту розвитку
електронного урядування

«Поінформована держава – демократична країна»

Вільний доступ до інформації, зокрема, мережі Інтернет є однією з необхідних передумов розвитку сучасного суспільства.

Сучасні публічні бібліотеки області – це інформаційні центри, які усвідомлюють власні можливості у сприянні розвитку електронного урядування, реалізуючи право кожного громадянина на доступ до електронної інформації.

Стрімкий розвиток глобального інформаційного простору спонукає бібліотечних працівників, не тільки впроваджувати нові технології, а й змінювати підходи до власної діяльності, по-новому моделювати та організовувати інформаційне середовище.

Спільний проект Хмельницького регіонального відділення УБА та обласної універсальної наукової бібліотеки імені Миколи Островського «Поінформована держава – демократична країна», реалізовувався за підтримки програми «Бібліоміст», обласної ради, управління культури, національностей та релігій облдержадміністрації.

Підтримку у реалізації проекту надавав Хмельницький Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій, Всеукраїнське відділення Української бібліотечної асоціації.

Реалізація цього проекту мала на меті сприяти конструктивному діалогу влади і громади, розширенню можливостей отримання послуг в електронному форматі, і головне – сприяти подальшому становленні бібліотек як інформаційних центрів та платформ розвитку громад.

Які завдання стояли перед нами:

1. Організація практичних тренінгів для різних цільових груп з користування наявними електронними послугами державного та місцевого рівня. Проведення циклу тренінгів по наданню та користуванню е-послугами представників органів місцевого самоврядування працівників бібліотек, громадських активістів та просто жителів населених пунктів області;

2. Реклама з популяризації тренінгів, електронних послуг і механізмів е-урядування в місцевих громадах. Моніторинг ефективності проведених заходів.

3. Налагодження конструктивного діалогу між органами влади та самоврядування до співпраці у сфері створення та поширення практик електронної комунікації з мешканцями місцевих громад.

За період реалізації проекту на базі регіонального тренінгового центру бібліотеки проведено цикл тренінгів по наданню вміння користуватися е-послугами для представників органів місцевого самоврядування, працівників бібліотек, громадських активістів та пересічних жителів населених пунктів області:

4 тренінги для більше 40 бібліотекарів-бібліографів із 25 центральних та обласних бібліотек. Учасники тренінгів отримали навички, необхідні для проведення практичних навчань з представниками місцевих громад, бібліотекарями сіл.

3 тренінги для голів сільських рад, представників сільських громад, працівників бібліотек різних систем та відомств. 60 осіб отримали навички з користування електронними послугами державного та місцевого рівнів, використовуючи ресурси сучасних бібліотек.

3 метою конкретнішого висвітлення питань на тренінгах проводились вхідні тестування, та вихідні тестування для визначення результативності проведення тренінгів та вебінарів, ефективного використання ресурсів е-урядування за результатами попереднього моніторингу.

3 метою розширення інформаційних знань користувачів бібліотеки та жителів області, визначення наскільки вони орієнтуються в ресурсах е-урядування проведено два Бібліотечних квести «Відкрий для себе е-урядування». У квестах, які проводились у 2 етапи взяли участь 30 учасників. Це сприяло популяризації інформаційних ресурсів бібліотеки; умінню учасників квесту на співпрацю та роботу в команді. Учасники квесту отримали навички користування електронними послугами для подальшого поширення знань серед своїх колег та друзів.

Крім того проведено 4 Тематичні вебінари для більше 300 мешканців населених пунктів області, в тому числі внутрішньо переміщених осіб, людей з обмеженими можливостями. 3 вебінари – записані і розповсюджені в соціальних мережах, виставлені на сторінці бібліотеки та зроблені посилання на них на сайтах районних та міських бібліотек, тому вони продовжують використовуватись при проведенні навчань користувачів у бібліотеках, переглядається окремими користувачами в електронному режимі з метою підвищення власної інформаційної та правової культури.

В ході реалізації проекту постійно проводились рекламні заходи з популяризації тренінгів, електронних послуг і механізмів е-урядування в бібліотеках та місцевих громадах. Систематично здійснювався моніторинг ефективності поведених заходів.

Проведено 2 прес-конференції для представників комунальних засобів масової інформації обласного, районного, міського та значення записано теле-інтерв'ю на обласній телерадіокомпанії «Поділля центр» та «Місто», завдяки чому жителі області поінформованні про е-послуги та можливості використання ресурсів сучасних бібліотек для їх отримання.

На сайті обласної універсальної наукової бібліотеки виставлено банер « Електронні послуги «Поінформована держава – демократична країна» , де розміщено заходи реалізації проекту.

Результатом моніторингу надання електронних послуг організаціями, розташованими на території області створено інтерактивну карту з інформацією, отриманою в результаті дослідження та Каталог Інтернет-ресурсів державних і місцевих е-послуг , створено відео-ролик з популяризації е-послуг

Особлива увага приділялась підготовці роздаткових матеріалів. Розроблено, роздруковано та виготовлено 500 інформаційних візитівок «За електронними послугами - у бібліотеку» , 1000 примірників буклету «Поінформована держава – демократична країна», які розповсюджені на промоційних заходах, у бібліотеках області.

З метою аналізу поінформованості та потреб громади в можливостях е-урядування проводився моніторинг « Можливість та якість надання бібліотеками доступу до електронного урядування» (Використовуючи Google Forms шляхом анкетування користувачів та онлайн-опитування).

Для налагодження конструктивного діалогу між органами влади та самоврядування , співпраці у сфері створення та поширення практик електронної комунікації з мешканцями місцевих громад , визначення пріоритетних напрямків для поширення та використання е-послуг громадою проведено Громадські обговорення, в якому взяли участь представники влади, громадських організацій, люди з обмеженими можливостями , внутрішньо переміщені особи, фахівці бібліотек.

Велику аудиторію зібрала акція «День громадянина інформаційного суспільства», яка проводилась з метою розкриття переваг інформатизації,

використання Інтернет–технологій та практик е-урядування в повсякденному житті людини. Вона проходила протягом дня і включала в собі цілий ряд заходів: Розширений перегляд літератури за темою «Поінформована громада – демократична країна»; Громадські обговорення Бліц-опитування «Що я знаю про е-послуги»; Проведення міні-тренінгів «Вибери свою е-послугу»; Веб-квест «Відкрий для себе е-урядування»; екскурсії-презентації електронних послуг та ресурсів бібліотеки; розповсюдження інформаційної візитки «За електронними послугами до бібліотеки». У акції взяли участь понад 200 осіб.

Які ж підсумки реалізації проекту, в чому досягнення та проблеми:

1. Реалізація проекту показала важливість розвитку електронного урядування у поінформованості громади, створенні нових комунікації з органами державної влади для кожного громадянина. Роль е-урядування і можливості отримати послуги (доступ до послуги) в бібліотеках є особливо важливими для тих, хто немає високошвидкісного Інтернету, або взагалі немає дома комп'ютера, хто немає технічних навичок, хто не розуміє цього напрямку інформування.

Опитування виявило що найбільше послугами е-урядування у бібліотеках користуються бібліотекарі, студенти, вчителі, учні, пенсіонери, голови сільських рад, робітники, безробітні, домогосподарки та підприємці, тобто ті категорії жителів громад, яким в даний момент найбільш необхідні такі послуги, або ж вони для них доступніші ніж для інших

2. У бібліотечних фахівців, які пройшли тренінги сформовано мотивацію до впровадження е-урядування. На базі сучасних модернізованих бібліотек створено пункти е-послуг (ІПЕП), завдання яких - створити умови для якісного та швидкого публічного доступу до електронної інформації та електронних послуг, забезпечити мешканців місцевих громад інформацією про послуги державного та місцевих рівнів в електронному форматі та залучити членів громад до користування ними за допомогою сучасних ресурсів бібліотек. Сьогодні працівники бібліотек допомагають користувачам у формуванні навиків роботи з мережевими ресурсами державних та місцевих органів влади та управління, забезпечують доступ до сайтів органів місцевого самоврядування, законодавчої, виконавчої та судової гілок влади. Кожен відвідувач бібліотеки може познайомитися зі змістом потрібного Закону чи постанови, одержати інформацію про діяльність державних установ, політичних партій, громадських організацій, отримати консультації з питань життєдіяльності міста, вирішити життєво необхідні питання безпосередньо в бібліотеці. Зростання поінформованості мешканців області щодо е-урядування, е-демократії, е-послуг, сприятиме більш активній позиції громадськості у

діалозі з владою, поліпшить прозорість діяльності органів влади, зросте кількість громадян, що навчилися і вміють використовувати е-послуги в повсякденному житті. Буде розширено кількість е-послуг на основі потреб громади;

3. Проаналізувавши наявні ресурси ми побачили, що ця послуга – тільки починає розвиватися над їх розвитком слід працювати владі, організаціям і установам, які надають, або можуть надавати послуги, так і з підготовки самих споживачів послуг.

Однією з основних проблем у наданні доступу до електронних послуг у бібліотеках є те, що тільки сучасно оснащені бібліотеки, які комп'ютеризовані, мають доступ до Інтернету можуть надавати доступ до е-урядування. А це лише третина сільських бібліотек.

А отже щоб надавати необхідні послуги жителям громад ,бібліотеки мають стати сучасними, а це комп'ютеризація, доступ до мережі Інтернет , формування якісних ресурсів.

І в цьому слід працювати у конкретному діалозі з владою, використовувати проектно - грантову діяльність та інші напрямки маркетингової діяльності.

Діяльність бібліотек у сфері поширення е-урядування з залученням ресурсів сучасно обладнаних бібліотек після закінчення гранту буде продовжуватись через пункти доступу громадян до публічної інформації та інформаційні пункти електронного урядування (ШЕП).

Надання доступу до послуг і використання сервісу електронних послуг – це один із перспективних напрямків діяльності бібліотек, що допоможе їм знайти своє місце в сучасних економічних умовах, стати справжнім центром громади.